

Załącznik nr 3 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu
z dnia.....2026 r. w sprawie ustanowienia
planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Dolina Piławy PLH320025

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i> , <i>Agrostis</i>)	1) K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja); 2) I02 Problematiczne gatunki rodzime; 3) E05 Składowanie materiałów.		Ad 1) Murawy w obszarze są ubogie w gatunki typowe dla tego siedliska, a jednocześnie występuje na nich wiele roślin charakterystycznych dla muraw ciepłolubnych, wrzosowisk, a nawet łąk świeżych. Procesy eoliczne praktycznie nie zachodzą, ponieważ zostały zablokowane przez zaawansowaną sukcesję roślinną. Przejawia się to bardzo małym udziałem powierzchni z odsłoniętym piaskiem. Ad 2) W obrębie płatu występują licznie gatunki ekspansywne, głównie mietlica pospolita <i>Agrostis capillaris</i> . Ad 3) Na części płatu murawy bywa składowana biomasa w postaci sprasowanych bali słomy i siana, co prowadzi do zacienienia, ubicia gleby i zaburzenia naturalnego charakteru siedliska.
			1) X Brak zagrożeń i nacisków	Ad 1) Nie zidentyfikowano potencjalnych zagrożeń dla siedliska.
2.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	1) H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód		Ad. 1) Rolnicze użytkowanie dużej części bezpośredniej zlewni jeziora Długie powoduje dopływ do zbiornika różnorodnych substancji

	ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i>	powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; 2) F02.03 Wędkarstwo.		pochodzących z zewnątrz, splukiwanych z terenów rolniczych znajdujących się poza granicami obszaru. Ad 2) Stosowanie zanęt wędkarskich prowadzi do wprowadzania materii organicznej do zbiornika (dokarmianie, pozostawione resztki), co prowadzi do hiper-eutrofizacji.
			1) X Brak zagrożeń i nacisków.	Ad. 1) Nie stwierdzono zagrożeń potencjalnych dla siedliska.
3.	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	1) X Brak zagrożeń i nacisków.		Ad. 1) Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących dla siedliska.
			1) M01.02 Susze i zmniejszanie opadów; 2) G04.01 Poligony.	Ad. 1) Zmiana wielkości opadów oraz ich rozkład w czasie może przyczyniać się w przyszłości do degeneracji siedliska. Ad.) Ze względu na położenie jeziora na terenie poligonu, w sąsiedztwie drogi oraz prowadzenie działalności wojskowej, jest ono potencjalnie narażone na zanieczyszczenia, m.in. wycieki substancji ropopochodnych, zasypywanie podczas prac niwelacyjnych czy wjazd ciężkiego sprzętu.
4.	3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>)	1) A02.01 Intensyfikacja rolnictwa; 2) B02.02 Wycinka lasu; 3) H01.03 Inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych; 4) J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; 5) J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie.		Ad. 1) Intensyfikacja rolnictwa, w tym coraz powszechniejszy wypas powodujące zwiększony dopływ biogenów, co prowadzi do ekspansji glonów i roślin nitkowatych, które wypierają włosieniczniki. Ad. 2) Wycinka drzewostanów wzdłuż cieku może mieć wpływ na reżim hydrologiczny oraz zwiększyć spływ powierzchniowy. Ad. 3) Spływ biogenów z okolicznych pól, dróg, budynków mieszkalnych i campingów. Ad. 4) Nadmierne ingerencje w ramach utrzymania cieku. Ad. 5) Wskutek drenażu następuje przesuszanie dolin i emisje biogenów z murszenia torfów.
			1) J02.07 Pobór wód z wód podziemnych.	Ad 1) Pobór wód podziemnych zmniejsza zasilanie rzek i cieków przez wody podziemne, co szczególnie w okresach suszy przekłada się na zbyt

				mały przepływ, duże wahania przepływu, co przekłada się na pogorszenie jakości wody, a następnie zanikanie włosieniczników.
5.	4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio Callunion</i> , <i>Calluno-Arcostaphylion</i>)	Nie określa się. Wszystkie płaty siedliska znajdują się poza obszarem objętym PZO.		
6.	7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	Nie określa się. Wszystkie płaty siedliska znajdują się poza obszarem objętym PZO.		
7.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria Caricetea nigrae</i>)	1) X Brak zagrożeń i nacisków.		Ad. 1) Nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących dla siedliska.
			1) M01.02 Susze i zmniejszanie opadów	Ad. 1) Zmiana wielkości opadów oraz ich rozkład w czasie może przyczyniać się w przyszłości do degeneracji siedliska.
8.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	1) M01.02 Susze i zmniejszanie opadów.		Ad. 1) Długotrwałe okresy bez opadów oraz zmniejszenie ich wartości stanowi największe zagrożenie dla siedliska bowiem prowadzi do trwałego przesuszenia, obniżenie poziomu lustra wód gruntowych od których zależy rozwój i egzystencja siedliska. W przypadku długotrwałego przesuszenia następuje ustępowanie roślinności torfowiskowej i bagiennej na rzecz roślinności łąkowej.
			1) A03.03 Zaniechanie / brak koszenia.	Ad. 1. Zaniechanie ekstensywnego użytkowania może prowadzić do ekspansji roślinności leśnej i zaroślowej.
9.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinosoincanae</i> , olsy źródłiskowe)	1) X Brak zagrożeń i nacisków.		Ad 1) Nie stwierdzono zagrożeń istniejących dla siedliska.
			1) B02.02 Wycinka lasu.	Ad. 1) Rębnie zupełne i masowe usuwanie drzew w płatach łęgu prowadzi do trwałego przekształcenia struktury i funkcji łęgów nadrzecznych (utrata starodrzewu, zmiana warunków wilgotnościowych i hydrologii, wzrost erozji brzegowej). Na gruntach prywatnych istnieje ryzyko prowadzenia niekontrolowanych wycinek oraz nasadzeń gatunków nieodpowiednich dla siedliska.
10.	1032 Skójką gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>	1) A07 Stosowanie biocydów, hormonów i		Ad. 1) i 2) Intensywna działalność rolnicza, w tym stosowanie nawozów mineralnych i naturalnych oraz środków ochrony roślin i zwierząt, prowadzi do zwiększonego dopływu biogenów (związków azotu i fosforu) oraz substancji chemicznych do wód powierzchniowych i podziemnych.

		<p>substancji chemicznych;</p> <p>2) A08 Nawożenie /nawozy sztuczne/;</p> <p>3) A09 Nawadnianie;</p> <p>4) J02.07 Pobór wód z wód podziemnych;</p> <p>5) E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych;</p> <p>6) H01.04 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych za pośrednictwem przelewów burzowych lub odpływów ze ścieków komunalnych;</p> <p>7) J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie;</p> <p>8) J02.02 Usuwanie osadów (mułu...);</p> <p>9) J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych;</p> <p>10) J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie.</p>		<p>Substancje te przedostają się do cieków wodnych w wyniku spływu powierzchniowego, infiltracji przez glebę oraz poprzez systemy melioracyjne. Skutkiem jest pogorszenie jakości wód, w tym nasilenie procesów eutrofizacji, wzrost produkcji pierwotnej, rozwój glonów i roślin nitkowatych oraz zaburzenie równowagi biologicznej ekosystemów wodnych. Zjawiska te prowadzą do niekorzystnych zmian warunków siedliskowych gatunku oraz mogą powodować długotrwałe obniżenie jego stanu ochrony.</p> <p>Ad. 3) i 4) Pobór wód powierzchniowych i podziemnych na cele rolnicze powodujący zakłócanie naturalnego reżimu wodnego w obrębie zlewni skutkujące negatywnymi zmianami przepływów, w tym zmiany ilościowe.</p> <p>Ad. 5) Zaśmiecanie obszaru stanowi istotny problem, szczególnie ze względu na porzucanie odpadów stałych przez turystów oraz wędkarzy. Nagromadzenie śmieci nie tylko obniża walory estetyczne terenu, lecz także przyczynia się do zanieczyszczenia rzek i jezior. Odpady mogą trafiać bezpośrednio do wód lub być do nich splukiwane podczas opadów, powodując degradację jakości środowiska wodnego oraz stwarzając zagrożenie dla organizmów wodnych i przybrzeżnych.</p> <p>Ad. 6) Dopływ zanieczyszczeń i biogenów z terenów zurbanizowanych pochodzących z nieszczelnych szamb itp. pogarszający jakość wód.</p> <p>Ad. 7) Systemy melioracyjne zakłócające naturalny reżim i bilans wodny zlewni skutkujące zakłóceniem naturalnych przepływów.</p> <p>Ad. 8) Zaburzenia związane z ingerencją w naturalne procesy kształtujące naturalny charakter cieków, uruchamianie osadów i biogenów powodujące okresowe zanieczyszczenie wody.</p> <p>Ad. 9) Zmiana naturalnych cech cieków niezbędnych dla rozmnażania i rozwoju gatunku, okresowe zanieczyszczenie wód poprzez uruchamianie osadów, erozję itp.</p> <p>Ad. 10) Eliminacja naturalnych elementów i czynników kształtujących dogodne siedliska dla rozmnażania i rozwoju gatunku.</p>
			1) X Brak zagrożeń i nacisków.	Ad 1) Nie stwierdzono zagrożeń potencjalnych dla skójki i jej siedliska.

11.	1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	1) M01.02 Susze i zmniejszenie opadów; 2) J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie; 3) E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych.		Ad. 1. Zmiany klimatyczne przyczyniające się do obniżania poziomu wód. Ad. 2 Zmiana poziomu i przepływu wód w rzece na skutek zabudowy hydrotechnicznej, ale też urządzeń na potrzeby turystyki wodnej czy wędkarstwa. Ad. 3. W rzece Piławie obserwuje się nagromadzenia odpadów, w tym opakowań po zanętach i przynętach wędkarskich, a także butelek, puszek i worków foliowych. Na brzegach rzeki odnotowano również ślady ognisk i palenisk związanych z użytkowaniem rekreacyjnym terenu. Zjawiska te stanowią potencjalne źródło zanieczyszczeń wód powierzchniowych oraz prowadzą do przekształceń strefy przybrzeżnej. Występowanie tego typu presji ma znaczenie w kontekście ochrony rzeki Płynicy, stanowiącej siedlisko trzepli zielonej – gatunku wrażliwego na pogorszenie jakości wód i przekształcenia siedliskowe.
			1) X Brak zagrożeń i nacisków.	Ad 1) Nie stwierdzono zagrożeń potencjalnych dla trzepli zielonej i jej siedliska.
12.	1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	1) K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.		Ad. 1. Stale postępujący, naturalny proces zarastania dawnego zbiornika wodnego płem mszarnym, prowadzący do zaniku jednego z płatów siedliska zalotki.
			1) M01.02 Susze i zmniejszenie opadów.	Ad 1) Na proces zarastania zbiorników torfowiskowych mogą pośrednio oddziaływać zmiany klimatyczne. Obecnie jednak nie obserwuje się oznak przesuszenia torfowisk otaczających te zbiorniki.
13.	1081 Pływak szerokobrzeżek <i>Dytiscus latissimus</i>	1) X Brak zagrożeń i nacisków.		Ad 1) Nie stwierdzono zagrożeń istniejących dla pływaka szerokobrzeżka i jego siedliska.
			1) X Brak zagrożeń i nacisków.	Ad 1) Nie stwierdzono zagrożeń potencjalnych dla pływaka szerokobrzeżka i jego siedliska.
14.	1082 Kreślinek nizinny <i>Graphoderus bilineatus</i>	1) X Brak zagrożeń i nacisków		Ad 1) Nie stwierdzono zagrożeń istniejących dla kreślinka nizinnego i jego siedliska.
			1) X Brak zagrożeń i nacisków.	Ad 1) Nie stwierdzono zagrożeń potencjalnych dla kreślinka nizinnego i jego siedliska.
15.	1096 Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	1) J02.05.05 Niewielkie projekty hydrotechniczne, jazy;		Ad. 1 i 2) Istniejące na rzece Piławie piętrzenia o wysokości kilku metrów, tworzące rozległe zalewy, stanowią barierę migracyjną dla gatunków ryb i minogów i mogą powodować wysoką śmiertelność osobników próbujących je pokonać. Dodatkowo znacząco zaburzają naturalne warunki oraz

	1149 Koza pospolita <i>Cobitis taenia</i>	2) J02.04. Zalewanie – modyfikacje; 3) G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze; 4) E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych.		<p>przebieg procesów rzecznych, m.in. poprzez zmianę temperatury wody, rytmów dobowych i sezonowych wahań poziomu, charakteru przepływów, ograniczenie transportu rumoszu oraz eliminację lub ograniczenie procesów odpowiedzialnych za powstawanie mikrosiedlisk.</p> <p>Ad. 3) Na obszarze prowadzone są różne formy aktywnego wypoczynku, w tym spływy kajakowe oraz sporty motorowe. Działania te – zwłaszcza przejazdy pojazdów mechanicznych przez koryto rzeki – powodują ingerencję w substrat dennej.</p> <p>Ad. 4) Zaśmiecanie obszaru stanowi istotny problem, szczególnie ze względu na porzucanie odpadów stałych przez turystów oraz wędkarzy. Nagromadzenie śmieci nie tylko obniża walory estetyczne terenu, lecz także przyczynia się do zanieczyszczenia rzek i jezior. Odpady mogą trafiać bezpośrednio do wód lub być do nich splukiwane podczas opadów, powodując degradację jakości środowiska wodnego oraz stwarzając zagrożenie dla organizmów wodnych i przybrzeżnych.</p>
			1) H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; 2) J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; 3) J02.02 Usuwanie osadów.	<p>Ad. 1) Potencjalne zagrożenie w postaci dopływu biogenów i środków ochrony roślin stosowanych w rolnictwie mogących istotnie pogarszać jakość wód.</p> <p>Ad. 2 i 3) Niewłaściwie prowadzone prace remontowe i utrzymaniowe w ramach gospodarki wodnej na rzece Piławie prowadzą do eliminacji naturalnych cech siedlisk, w tym ich mozaikowej struktury, oraz ograniczają przebieg kluczowych procesów rzecznych. Dodatkowo działania te, realizowane w nieodpowiednich terminach, powodują bezpośrednią śmiertelność dorosłych osobników i młodocianych obu gatunków oraz larw minoga.</p>
16.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	1) K03.04 Drapieżnictwo; 2) D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe; 3) G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji.		<p>Ad.1) Duża powierzchnia zbiorników powodująca obecność ryb.</p> <p>Ad 2) i 3) Bliska obecność dróg, które mogą negatywnie oddziaływać na dostępność środowiska lądowego dla traszki.</p>
			1) X Brak zagrożeń i nacisków.	Ad 1) Nie stwierdzono zagrożeń potencjalnych dla traszki i jego siedliska.

17.	1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	1) X Brak zagrożeń i nacisków.		Ad 1) Nie stwierdzono zagrożeń istniejących dla nocka dużego i jego siedliska.
			1) X Brak zagrożeń i nacisków.	Ad 1) Nie stwierdzono zagrożeń potencjalnych dla nocka dużego i jego siedliska.
18.	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	1) D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe; 2) G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji.		Ad. 1) i 2) Lokalne drogi, na których okresowo wzrasta natężenie ruchu (w sezonie turystycznym, kajakarskim i wędkarskim), przecinają w kilku miejscach potencjalne szlaki migracji bobra oraz graniczą z jego siedliskami generując istotne zagrożenie kolizjami.
			1) X Brak zagrożeń i nacisków.	Ad 1) Nie stwierdzono zagrożeń potencjalnych dla bobra i jego siedliska.
19.	1355 Wydra europejska <i>Lutra lutra</i>	1) D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe; 2) G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji; 3) J02.03 Zmniejszanie lub utrata określonych cech siedliska.		Ad. 1) i 2) Lokalne drogi, na których okresowo wzrasta natężenie ruchu (w sezonie turystycznym, kajakarskim i wędkarskim), przecinają w kilku miejscach potencjalne szlaki migracji wydry oraz graniczą z jej siedliskami generując istotne zagrożenie kolizjami. Ad. 3) Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej (np. dla kajakarstwa i wędkarstwa) oraz zagospodarowanie stref brzegowych zbiorników wodnych prowadzą do uszczuplenia przestrzeni siedliskowej wydry.
			1) X Brak zagrożeń i nacisków.	Ad 1) Nie stwierdzono zagrożeń potencjalnych dla wydry i jej siedliska.